

Sabahattin Ali'nin şiiri

Sabahattin Ali'nin şiirleri Ahmet Kaya'dan Zülfü Livaneli ve Sezen Aksu'ya birçok gözde **sanatçı** tarafından bestelenip seslendirilmiştir. Türk **şiir** ortamı fark etmemiştir ama **şiiri** tekrar geri dönmektedir. Bu durum, onun, romancılığına ilişkin kamusal ilginin ortaya çıkmasından önceki evreye tekabül eder.

Sabahattin Ali'nin **şairliği**, sözgeli-mi Aziz Nesin'in **şairliğinden** çok, Tanpınar ile Sait Faik'in **şairliği-ne benzer; ama daha çok Tanpınar'ın şairliğine.** Her ikisinde de **şairlik**, yaratıcılığın başlangıcı olarak başlangıçta vücuda gelir. Bu başlangıç, her iki **şair** ve/veya yazarda da ontik/varlıksal bir sadakatle korunmuş görünmektedir.

Sabahattin Ali'nin şairliğini, Yaşar Kemal'le de kıyaslayabiliriz. Yaşar Kemal'de şairlik, denenmiş ve denendiği yerde bırakılmış gibidir. Şairliğin belirgin bir özelliği olan, sıkı ısrarlılık burada mevcut değildir. **Şiirleri**, yazarlığın doruğunda **kitaplaşır** ama başlangıçta bir **şair** olarak dünyada varolmak atılımıyla değil.

Bu **şiir** hakkında, bir kuşku biçimi de yaygındır; modern Türk **şairinin**, daha sonraki gelişimine ilişkin bilinçten beslenen bir kuşku biçimi. **Şairin**, kendi **şiirine** ilişkin kanaatlerini dile getirmek bunlardan biri. Oysa bir **şairin** kendi **şiiri** hakkındaki sözleri, **şairin** tinsel evrenine ilişkin içerden dile getirilmiş bir şifre değil, bir yorumdur; herhangi yorumlardan bir yorum.

Şiirlerini, henüz 19 yaşında iken Orhan Şaik Gökyay (Çağlayan), Halit Fahri Ozansoy, Orhan Seyfi Orhon, Mehmet Emin Erişgil gibi dönemin önemli yazar ve **şairlerinin** yönettiği dergilerde yayımlamaya başlar.

Dönem, Hece **şairinin** poetik hegemonyasının olduğu bir dönemdir. Ama, Hece **şiiri**, Cumhuriyet koşullarının değil, Cumhuriyet öncesinin bir projesidir. Cahit Külebi, **Orhan Veli**, Enver Gökçe, Ahmed Arif gibi **şairlerin** sesinde ortaya çıkan, halk **şairinin** biçeminden değil ama sesindeki tinsellikten vücut bulan yeni ortak bir ses vardır. **Sabahattin Ali'nin şiirini**, sözünü ettiğim bu yeni sesin habercisi olarak görmek gerek.

Sabahattin Ali, ilk **şiir** kitabı olan 'Dağ **Şiirleri**'ni, 1932 yılında, Konya'da yayımlar. 10 **şiirden** oluşmaktadır bu **ki**-tap. 1934 yılında ise aslında ikinci **şiir** ki-

tap statüsünde yer alan 'Dağlar ve Rüzgâr'ı çıkarır. 'Dağ **Şiirleri**'ndeki 10 **şiire**, 18 **şiirin** eklenerek oluşturulduğu bir **ki**-taptır bu. 'Dağlar ve Rüzgâr', 1943 yılında bir kez daha basılır. **Sabahattin Ali**, ikinci baskıya yeni bir **şiir** eklememiş. Bu durum, **şairin**, kitabı konusundaki tasarımı ve bu tasarımı bozmamak konusundaki kararlılığını gösterir. Bu, **şair** hayattayken yapılan son baskıdır. Araya yasaklı yıllar ve folklorun baskı altına alındığı uzun bir poetik modernizasyon dönemi girecektir.

Sabahattin Ali'nin şiirleri, Kerem Güney, Edip Akbayram, Sadık Gürbüz, Ahmet Kaya, Zülfü Livaneli, Sezen Aksu, Nükhet Duru, Fuat Saka, Ali Kocatepe başta olmak üzere birçok gözde **sanatçı** tarafından bestelenip seslendirilmiştir. Türk **şiir** ortamı fark etmemiştir ama **şiiri**, tekrar geri dönmektedir. Bu durum, onun, romancılığına ilişkin kamusal ilginin ortaya çıkmasından önceki evreye tekabül eder.

Tam da aynı günlerde, poetik modernizasyondan gelen bir **şairin**, Ülkü Tamer'in, halk **şiirine** yönelmiş olması, bu biçime ilişkin örnekler vermiş olması, bastırılmış olanın geri tepmesinden başka bir şey değildir.

Bu **şairin** kesintiye uğramasına gelince... Burada, **şairin** sona erişinden değil, orada bırakılışından söz edebilir. **Kesinti**, poetik ölümün sonucu değil, siyasal karakterli alicengiz oyununun sonucudur. Dergilerde bıraktığı, 'Benim Aşkımla' ile 'Ruhumun Dalgaları' **şiirleri**, sözünü ettiğim bu durumun mührünü oluşturur. ■

BÜTÜN ŞİİRLERİ - SABAHATTİN ALİ

Hazırlayan: Atilla Özkırımı
Yapı Kredi Yayınları, 2018
161 sayfa, 12 TL.